

АНОТАЦІЯ

Черненко О.І. **Концептополе ДУХОВНІ ЦІННОСТІ в ідіостилі Віктора Бойка** – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі за спеціальністю 035 – Філологія. – Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, Харків, 2021.

У дисертації здійснено ґрунтовний аналіз проблеми й запропоновано нове розв'язання наукового завдання, яке полягає у вивченні мовних особливостей художнього тексту, що завжди належало до пріоритетних напрямів лінгвістики. Основи дослідження художніх творів були закладені в слов'янській лінгвокультурі в працях О. О. Потебні, Д. М. Овсянико-Куликовського, І. Я. Франка, Л. А. Булаховського, В. В. Виноградова, Г. О. Винокура, Д. С. Лихачова. Їхні студії стали підґрунтям для створення різних наукових шкіл, і надалі традиція вивчення індивідуального мовлення, художньої семантики, засобів мовної виразності здобула розвиток у роботах С. Я. Єрмоленко, Л. А. Лисиченко, О. О. Маленко, Л. І. Мацько, А. К. Мойсієнка, Л. О. Пустовіт, Н. М. Сологуб, Г. М. Сюті та багатьох інших.

Актуальність дослідження. У сучасних умовах надзвичайно актуальною є проблема формування духовних цінностей – важливих ментальних структур у свідомості людини, що безпосередньо пов'язані з особливостями моралі й світогляду, – адже саме вони є тим чинником, який здатний інтегрувати суспільство, об'єднати людей як націю, а також дати належну відповідь тим глобалізаційним викликам, які постали перед людством. Роботу присвячено особливостям лінгвального вираження концептів, що репрезентують духовні цінності в аспекті взаємодії мови, свідомості, культури. Актуальним постає також звернення до художньої творчості, а саме – до поетичного ідіостилю В. С. Бойка. Твори цього майстра слова удостоєні численних премій та перекладені білоруською,

молдовською, російською, німецькою мовами, а сам митець є активним учасником сучасного літературного процесу. І все ж, незважаючи на те місце, яке посідає творча постать В. С. Бойка в українській літературі, частка наукових праць, присвячених його творчості, є не надто значною. Зокрема, про поетичний світ письменника в літературознавчому аспекті відгукнулися М. Ф. Гетьманець, Т. О. Земляна, С. О. Мінаков. В аспекті мовознавчої проблематики творчість В. С. Бойка не досліджувалася. При цьому своєрідність художньої мови, образна система творів майстра слова, вагомий внесок у розвиток української літератури й культури зумовлюють необхідність лінгвістичного аналізу поетичної картини світу В. С. Бойка.

На основі аналізу широкого спектру наукових джерел уточнено суть основних понять, що стосуються проблеми дослідження: концептополя **духовні цінності** в ідіостилі Віктора Бойка, оскільки період кінця ХХ – початку ХХІ століття позначений зміною наукових парадигм у царині філологічних шукань: дослідження лінгвістів стають антропоцентрично зорієтованими. Виокремлюється тенденція вивчати художню творчість із позицій сучасних підходів: когнітивної лінгвістики, лінгвокультурології, етнолінгвістики, лінгвоконцептології. В україністиці концептуальний аналіз привернув увагу Т. П. Вільчинської, К. Ю. Голобородька, С. А. Жаботинської, В. Л. Іващенко, В. І. Кононенка, Л. А. Лисиченко, О. О. Маленко, П. В. Мацькова, Н. О. Мех, О. О. Селіванової, Т. М. Сукаленко, Л. Л. Шевченко та інших науковців.

У межах антропоцентричного підходу виокремлюють такий напрям досліджень, як *лінгвоконцептологія*. Із позицій лінгвоконцептології концепти постають квантами знання, що містять як загальнокультурну інформацію, так й індивідуальний досвід окремої мовної особистості. Найчастіше в наукових роботах предметом аналізу стають *аксіологічні, архетипні, емоційні, ідіостильові, культурні, міфологічні, художні* концепти.

Визначено складові аксіологічного аспекту лінгвістики. Висвітлено підходи до розгляду концептів і їхні можливості сприяти розвитку аксіології

у сучасній науковій парадигмі. Теоретично обґрунтовано й експериментально перевірено ефективність використання різноманітних підходів до розгляду ціннісно-орієнтованих мовних явищ у царині лінгвістики. У дисертації послуговуємося терміном *ідіостильовий концепт*, виходячи з вивчення, запропонованого К. Ю. Голобородьком, згідно з яким такого роду утворення постає як «лігвоментальна категорія, що містить знання і досвід людини, смисли екстралінгвального, узуального, ідіолектного характеру й репрезентує концептуальну картину світу творчої особистості в авторському мовленні» [41, с. 51]. *Ідіостиль*, відтак, це сукупність знань і навичок людини, які відбиваються в мовній картині світу індивіда, а також передаються автором у художньому тексті в індивідуальній інтерпретації.

Концепти формують певні концептосфери. Під *концептосферою* розуміємо впорядковану сукупність концептів, що відображає систему знань людини про світ як на домовному, так і на лінгвальному рівнях. Концептосферу можна вважати своєрідним депозитарієм, умістилищем концептів різного роду. При цьому концептосфера не є хаотичною структурою, її структурують *концептополя* – сегменти концептосфери, що впорядковують когнітивно-семантичний простір, об'єднуючи типологічно й семантично однорідні концепти. Завдяки такому розумінню можна вибудувати чітку й логічну структуру концептуальної картини світу. Її становлять взаємопо'язані концептосфери, у межах яких функціють концептополя, що містять тематично об'єдані концепти.

Сприймаючи дійсність, у свідомості людини за допомогою мислення відбувається диференціювання явищ на добрі й погані, поведінки індивідів на гідну або не гідну, сприйняття й розподіл явищ буденності на важливі й не важливі. Таким чином, створюється внутрішній, духовний світ індивіда, у якому виокремлюються власні особистісні цінності. Для кожної людини існують індивідуальні критерії розпізнавання цінностей. Але в загальному розумінні **ДУХОВНІ ЦІННОСТІ** – це ментальні, внутрішні утворення, що

не мають матеріального вияву, стосуються внутрішнього світу людини й в українській лінгвокультурі дотичні до релігійного життя.

Тож, говорячи про картину світу В. С. Бойка, можна стверджувати, що вся його творчість є концептосферою, духовні цінності постають одним з концептуальних полів цієї концептосфери. Це концептополе репрезентоване низкою концептів, серед яких домінантними є концепти на позначення *універсальних духовних цінностей (ЛЮБОВ, СІМ'Я, ЖИТТЯ), християнських духовних цінностей (БОГ, ВІРА, ДУША), національних духовних цінностей (УКРАЇНА, МОВА, ПІСНЯ)*. Саме ці концепти є найчастотнішими й найбільш вагомими для В. С. Бойка. Пріоритетом творчості митця є актуалізація ціннісно-смыслових аспектів мовної творчості, конструювання майбутнього а також індивідуальної програми розвитку особистості, оптимізації ціннісних орієнтирів тощо. У дослідженні експериментально доведена ефективність виокремлених мовних смислів. Проведений кількісний, якісний і стилістичний аналіз лексичних одиниць засвідчив позитивну динаміку в рівнях розвитку й еволюції духовних цінностей особистості й переконав у доцільності та результативності відповідного дослідження.

Наукова новизна отриманих результатів дослідження полягає в тому, що: відбувається поглиблення теоретичних відомостей про концептополе духовних цінностей загалом та аксіологічно маркованих концептів зокрема, а також тому, що об'єктом дослідження стали ідіостильові особливості мовного вираження основних духовних цінностей у поетичній картині світу В. С. Бойка.

Духовні цінності є важливим компонентом свідомості будь-якої людини. Якщо ж ідеться про майстра художнього слова, то, безперечно, у його творчості обов'язково знайдуть вияв аксіологічно марковані одиниці. Концептуальна й мовна картини світу митців розглядається крізь призму ціннісної парадигми.

Мовна картина світу будь-якого автора художнього тексту визначається його індивідуальними уявленнями й інтенціями щодо сприйняття світу. Під час осмислення та розмірковування над реаліями навколишнього середовища виникають асоціації, певні ментальні утворення, що згодом трансформуються в смисли, які стають константами. Мовна картина світу є розумінням людиною дійсності крізь призму мисленнєвих операцій свідомості. Отже, роботу свого мисленнєвого апарату індивід передає за допомогою мови. Іntenції, які виражаються в мовленні й формують мовну картину світу. МКС пов'язана з концептуальною картиною світу, оскільки у свідомості людини виникають поняття щодо тих чи тих подій, що узагальнюються у свідомості та згодом набувають рис концептів. Трансформуючи досвід у певні концепти, людина вибудовує логічно побудований простір, який утворює концептуальну картину світу – «багатомірне явище, у якому, – як підкреслює Л.А. Лисиченко, – як у кристалічній сітці відбиваються і елементи світового універсуму, і зв'язки між цими елементами» [86, с. 13]. Отже, можемо виокремити таке визначення ККС.

Концептуальна картина світу – загальне уявлення людини про навколишній світ, репрезентоване мисленнєвими утвореннями, що виражаються низкою сталих концептів. У ККС існують так звані індивідуальні сприйняття дійсності, які репродуковані досвідом особистості, її проєкцією власного життя на з'ясування реалій світу. У представників плеяди майстрів пера таке осмислення буденного існування репрезентується в художньому тексті.

Об'єктом роботи є концептополе *ДУХОВНІ ЦІННОСТІ* в поетичному ідіостилі В. С. Бойка, а **предмет дослідження** – індивідуально-авторська інтерпретація художньо-семантичного наповнення концептів-складників, що наявні в концептополі *ДУХОВНІ ЦІННОСТІ*.

Метою дослідження постає проаналізувати лінгвопоетичну специфіку концептів, що входять до концептополя *ДУХОВНІ ЦІННОСТІ* в поетичному

ідіюстилі В. С. Бойка та встановити художньо-семантичні наповнення основних універсальних, національних і християнських цінностей.

Поставлена мета передбачає розв'язанні низки завдань, серед яких пріоритетними є такі:

- розглянути основні підходи до вивчення мовних явищ із позицій антропоцентричної наукової парадигми;
- подати стислий коментар щодо стану вивчення концептів у сучасній лінгвістиці, визначити зміст поняття *концептополе*;
- охарактеризувати поняття *цінність*, подати основні класифікації та характеристики цінностей у сучасній науковій думці в проекції на їхнє мовне вираження в художньому тексті;
- проаналізувати особливості індивідуального стилю В. С. Бойка;
- визначити особливості вербалізації концептів на позначення універсальних духовних цінностей у поетичному доробку В. С. Бойка;
- з'ясувати лінгвопоетичні риси християнських цінностей у поетичній картині майстра слова.
- описати засоби мовної виразності при моделюванні національних духовних цінностей в ідіюстилі В. С. Бойка;

Матеріалом дослідження стала картотека, укладена методом суцільної вибірки з таких збірок поета: «Земні турботи» (1978), «Обличчям до багаття» (1984), «Битий шлях» (1989), «Зазимки» (1990), «Планида» (1994), «Яв» (2001), «Суголосся» (2006), «Петрові батоги» (2007) і «На белебні» (2016), «Забіліли сніги» (2018). Загальний обсяг картотеки – понад 7000 одиниць.

Методи дослідження базуються на основних принципах лінгвістичних досліджень. При цьому було використано як загальнонаукові методи, так і власне лінгвістичні. Наприклад, метод аналізу та синтезу для узагальнення й систематизації інформації; описовий метод, що передбачає процедуру загального аналізу; метод компонентного аналізу для виявлення складників семантичної структури слова; метод контекстуально-інтерпретаційного

аналізу для тлумачення особливостей вербалізації концептів духовних цінностей; метод концептуального аналізу для встановлення засобів вербалізації основних концептів, а також художньо-семантичних наповнень.

Теоретичне значення дисертації зумовлене вагомим внеском у теорію лінгвоконцептології та лінгвоаксіології. Одержані результати розширюють відомості про структуру й особливості дослідження концептів на позначення духовних цінностей, а також поглиблюють відомості про В. С. Бойка, чю творчість уперше розглянуто під таким кутом зору.

Практична цінність дослідження полягає в можливості використання результатів роботи в подальшому вивченні особливостей індивідуального стилю В. С. Бойка. Окремі пункти можуть знайти застосування під час викладання спецкурсів і семінарів з питань лінгвоконцептології, лінгвопоетики, стилістики, етнолінгвістики, когнітивної лінгвістики та лінгвокультурології, а також в укладанні поетичної лексикографії та під час написання курсових і магістерських робіт.

Особистий внесок здобувача у працях, опублікованих одноосібно, полягає у визначенні та описі духовних цінностей особистості крізь призму художньої мови, розкритті ролі духовного розвитку в особистісному світі індивіда, аналізі особливостей вербалізації мовних одиниць в поетичній мові й ідіостилі поета, формуванні незалежного концептуального простору людини, а також виокремленні стилістичних особливостей художньої мови.

Ключові слова: *духовні цінності, ідіостиль, мовна особистість, концептосфера, концептополе.*

Апробація результатів дослідження. Основні положення й результати дослідження було обговорено на семінарах і засіданнях кафедри української мови Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (2017-2020 рр.), а також на десяти конференціях, а саме:

1. Міжнародна наукова конференція ім. проф. Сергія Бураго «Мова і культура» (м. Київ) 25-27 червня 2017 року.

2. Scientific and Professional Conference Actual Problems of Science and Education (м. Будапешт, Угорщина) 28 січня 2018 року.
3. Всеукраїнська науково-практична конференція «Комунікативний дискурс: Наукова рецепція та стилістика перекладу» (м. Київ) 15-16 березня 2018 року.
4. XII-та Міжнародна науково-практична конференція «Мови і світ: Дослідження та викладання» (м. Кропивницький) 22-23 березня 2018 року.
5. IV-th International Science Conference «Ukrainian studies: yesterday, today, tomorrow» (м. Познань, Польща) 25-27 жовтня 2018 року.
6. I Міжнародна науково-практична конференція «Соціокультурний та Комунікативний аспекти функціонування мовних одиниць» (м. Київ) 29-30 листопада 2018 року.
7. II Міжнародна науково-практична конференція «Лінгвістика XXI століття: Здобутки та перспективи» (м. Херсон) 15-16 травня 2019 року.
8. Всеукраїнська науково-теоретична конференція ІХ Довженківські читання «Олександр Довженко і українська культура: історія, традиції, сучасність» (Глухів) 17-18 жовтня 2019 року.
9. Міжнародна наукова конференція «Український мовний світ у слов'янському Всесвіті» (м. Київ) 28-29 листопада 2019 року.
10. Міжнародна наукова конференція «Фразеологія в контексті суміжних наук» (Ужгород, 12-14 жовтня 2020 року).

ABSTRACT

Chernenko O.I. **Concept field MORALVALUES in the idiosyncrasy of Viktor Boyko** – Qualifying scientific work on the rights of the manuscript.

Thesis of PhD in specialty 035 - Philology. – H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, Kharkiv, 2021.

The thesis provides a thorough analysis of the problem and proposes a new solution to the scientific problem, which is to study the linguistic features of the literary text, which has always belonged to the priority areas of linguistics.

The relevance of the study of works of art were laid in Slavic linguistic culture in the works of O. O. Potebny, D. M. Ovsyanyko-Kulikovsky, I. Ya. Franko, L. A. Bulakhovsky, V. V. Vinogradov, G. O. Vynokur, D. S. Likhachev. Their studies became the basis for the creation of various scientific schools, and later the tradition of studying individual speech, artistic semantics, means of linguistic expression was developed in the works of S.Ya. Ermolenko, L. A. Lysychenko, O. O. Malenko, A.K. Moisienko, L.O. Pustovit, N.M. Sologub, G.M. Suty and many others.

In modern conditions, the problem of formation of moral values – important mental structures in the human mind, which are directly related to the peculiarities of morality and worldview – is the factor that can integrate society, unite people as a nation, and also to respond appropriately to the globalization challenges facing humanity. The work is devoted to the peculiarities of linguistic expression of concepts representing moral values in the aspect of interaction of language, consciousness, culture. The appeal to artistic creativity, namely to the poetic idiosyncrasy of V.S. Boyko, is also relevant. The works of this master of the word have been awarded numerous prizes and translated into Belarusian, Moldovan, Russian and German, and the artist himself is an active participant in the modern literary process. And yet, despite the place occupied by the creative figure of V.S. Boyko in Ukrainian literature, the share of scientific works devoted to his work is not very significant. In particular, M.F. Hetmanets, T.O. Zemlyana, S.O. Minakov commented on the poetic world of the writer in the literary aspect. In the aspect of linguistic issues, the work of V.S. Boyko has not been studied. At the same time, the originality of the artistic language, the figurative system of the works of the master of the word, and the significant contribution to the development of Ukrainian literature and culture necessitate a linguistic analysis of V.S. Boyko's poetic picture of the world. Based on the analysis of a wide range of

scientific sources, the essence of the main concepts related to the research problem is clarified: the conceptual field of spiritual values in the idiosyncrasy of Viktor Boyko, as the end of the XX - early XXI century is marked by a change of scientific paradigms. There is a tendency to study art from the standpoint of modern approaches: cognitive linguistics, linguoculturology, ethnolinguistics, linguoconceptology. In Ukrainian studies, conceptual analysis attracted the attention of L. I. Belehova, T. P. Vilchynska, K. Yu. Holoborodko, S. A. Zhabotynska, V.L. Ivashchenko, V. I. Kononenko, L. A. Lysychenko, O. O. Malenko, P.V. Matskova, N. O. Mekh, O.O. Selivanova, T.M. Sukalenko, L. L. Shevchenko and other scientists. Within the anthropocentric approach, such a field of research as linguoconceptology is distinguished. From the standpoint of linguoconceptology, concepts appear as quanta of knowledge that contain both general cultural information and individual experience of an individual linguistic personality. Most often in scientific works the subject of analysis are axiological, individual-author, archetypal, emotional, idiosyncratic, cultural, mythological, artistic concepts. The components of the axiological aspect of linguistics are determined. Approaches to the consideration of concepts and their possibilities to promote the development of axiology in the modern scientific paradigm are highlighted. The effectiveness of the use of various approaches to the consideration of value-oriented linguistic phenomena in the field of linguistics is theoretically substantiated and experimentally tested. The term idiosyncratic concept, based on the study proposed by K. Yu. Holoborodko the world of creative personality in the author's speech "[Holoborodko, monograph, p. 51]. Idiostyle, therefore, is a set of knowledge and skills of man, which are reflected in the linguistic picture of the individual's world, as well as transmitted by the author in the literary text in an individual interpretation. Concepts form certain conceptospheres. Under the conceptosphere we understand an ordered set of concepts that reflects the system of human knowledge about the world at both the domestic and linguistic levels. The concept sphere can be considered a kind of depository, a container of concepts of various kinds. At the same time, the conceptosphere is not a chaotic structure, it

is structured by conceptopoles – segments of the conceptsphere that organize the cognitive-semantic space, uniting typologically and semantically homogeneous concepts. Thanks to this understanding, it is possible to build a clear and logical structure of the conceptual picture of the world. It consists of interconnected conceptspheres, within which there are concept fields that contain thematically integrated concepts. Perceiving reality, in the human mind with the help of thinking is the differentiation of phenomena into good and bad, the behavior of individuals on worthy or unworthy, the perception and distribution of everyday phenomena on important and unimportant. Thus, the inner, spiritual world of the individual is created, in which one's own personal values are distinguished. There are individual criteria for recognizing values for each person. But in a general sense, MORAL VALUES are mental, internal formations that have no material manifestation, relate to the inner world of man and in Ukrainian linguistic culture are related to religious life. So, speaking about the picture of the world of V.S. Boyko, we can say that all his work is a conceptsphere, moral values appear as one of the conceptual fields of this conceptsphere. This concept field is represented by a number of concepts, among which the dominant ones are the concepts of universal moral values (LOVE, FAMILY, LIFE), Christian moral values (GOD, FAITH, SOUL), national moral values (UKRAINE, LANGUAGE, SONG). These concepts are the most frequent and most important for V.S. Boyko. Actualization of value-semantic aspects of language creativity, construction of the future as well as individual program of personality development, optimization of values, etc. The study experimentally proved the effectiveness of isolated linguistic meanings. The conducted quantitative, qualitative and stylistic analysis of lexical units testified to the positive dynamics in the levels of development and evolution of spiritual values of the individual and convinced of the expediency and effectiveness of the relevant research.

The scientific novelty of the obtained results is that: there is a deepening of theoretical information about the conceptual field of spiritual values in general and axiologically marked concepts in particular, as well as because the object of study

were idiosyncratic features of linguistic expression of basic spiritual values in the poetic picture of V.S. Boyko.

Moral values are an important component of any person's consciousness. If we are talking about a master of the artistic word, then, of course, axiologically marked units will definitely find expression in his work. The linguistic picture of the world of any author of an artistic text is determined by his individual ideas and intentions regarding the perception of the world. During the comprehension and reflection on the realities of the environment, associations arise, certain mental formations, which are later transformed into meanings that become constants. The linguistic picture of the world is a person's understanding of reality through the prism of mental operations of consciousness. Thus, the work of his mental apparatus the individual conveys through language. Intentions that are expressed in speech and form a linguistic picture of the world. The ISS is associated with the conceptual picture of the world, because in the human mind there are concepts about certain events that are generalized in the mind and later acquire the features of concepts. Transforming experience into certain concepts, man builds a logically constructed space, which forms a conceptual picture of the world - "a multidimensional phenomenon in which - as emphasizes L. A. Lysychenko, - how the elements of the world universe and the connections between these elements are reflected in the crystal grid "[86, p. 13]. Therefore, we can distinguish the following definition of CCS. Conceptual picture of the world – a general idea of man about the world around him, represented by mental formations, expressed by a number of stable concepts. In KKS there are so-called individual perceptions of reality, which are reproduced by the experience of the individual, his projection of his own life to clarify the realities of the world. Representatives of the constellation of masters of the pen, such an understanding of everyday life is represented in the literary text. That is, the creative work of an individual artist can be considered a conceptual sphere.

The object of the work is the conceptual field MORAL VALUES in the poetic idiosyncrasy of V. S. Boyko, and the subject of research is the individual-

author interpretation of the artistic and semantic content of the concepts-components that are present in the conceptual field MORAL VALUES.

The aim of the research is to investigate the linguistic and poetic specifics of the concepts included in the conceptual field MORAL VALUES in the poetic idiosyncrasy of V. S. Boyko and to establish the artistic and semantic content of the main universal, national and Christian values. This goal involves solving a number of tasks, among which the priorities are:

- consider the main approaches to the study of linguistic phenomena from the standpoint of anthropocentric scientific paradigm;
- give a brief comment on the state of study of concepts in modern linguistics, to determine the meaning of the concept of concept field;
- to characterize the concept of value, to present the main classifications and characteristics of values in modern scientific thought in the projection on their linguistic expression in the literary text;
- analyze the features of the individual style of V.S. Boyko;
- to determine the features of verbalization of concepts to denote universal spiritual values in the poetic work of V.S. Boyko;
- to find out the linguistic and poetic features of Christian values in the poetic picture of the master of the word;
- describe the means of linguistic expression in modeling national spiritual values in the idiosyncrasy of V.S. Boyko;

The material of the research was a card index compiled by the method of a continuous sample from the following collections of the poet: "Earthly worries" (1978), "Face to the fire" (1984), "Beaten path" (1989), "Winter" (1990), "Planida". 1994), "Yav" (2001), "Sugolosya" (2006), "Petrovi whips" (2007) and "Na belebni" (2016), "Zabilily snigy" (2018). The total volume of the card index is more than 7000 units.

Research methods are based on the basic principles of linguistic research. Both general scientific methods and linguistic ones were used. For example, the method of analysis and synthesis for generalization and systematization of

information; descriptive method, which involves the procedure of general analysis; method of component analysis to identify components of the semantic structure of the word; method of contextual-interpretive analysis for interpretation of features of verbalization of concepts of spiritual values; method of conceptual analysis to establish the means of verbalization of basic concepts, as well as artistic and semantic content.

The theoretical significance of the thesis is due to the significant contribution to the theory of linguoconceptology and linguaaxiology. The obtained results expand the information about the structure and features of the study of concepts to denote spiritual values, as well as deepen the information about V. S. Boyko, whose work was first considered from this point of view.

The practical significance of the obtained results of research is the possibility of using the results of work in the further study of the individual style of V. S. Boyko. Some points can be used in the teaching of special courses and seminars on linguoconceptology, linguopoetics, stylistics, ethno-linguistics, cognitive linguistics and linguoculturology, as well as in the composition of poetic lexicography and in writing term papers and master's theses.

The personal contribution of the applicant in the works, published individually, is to define and describe the moral values of the individual through the prism of artistic language, revealing the role of spiritual development in the personal world of the individual, analysis of verbalization of language units in poetic language and idiosyncrasy, the formation of independent conceptual space.

Key words: *spiritual values, idiostyle, language personality, conceptosphere, conceptopole.*

Основний зміст дисертації відображено в таких публікаціях:

Наукові праці, в яких опубліковані основні результати дослідження:

1. Черненко О. І. Ціннісно-філософська парадигма поетичної мови Віктора Бойка (на матеріалі збірки «Зазимки») // Science and Education a New Dimension (Philology). Issue 150. Budapest, 2018. С. 11-14.

2. Черненко О. І. Українська пісня як духовна цінність у поетичному мовомисленні Віктора Бойка // Наукові записки (збірник наукових праць). – Серія: Філологія. Випуск 164. Кропивницький, 2018.
3. Черненко О. І. Концептуалізація духовних цінностей в українському науковому дискурсі й поетичному мовомисленні // *Studia Ucrainica Posnaniensia*. Випуск VII/1. Poznan, 2019.
4. Черненко О. І. Мовне вираження концепту БОГ у поетичному просторі Віктора Бойка // Лінгвістичні студії (Міжнародний збірник наукових праць). Випуск 39. Вінниця ДонНУ імені Василя Стуса, 2020.
5. Черненко О. І. Лінгвофразеологічна інтерпретація концепту СІМ'Я як духовної цінності в поетичному світі Віктора Бойка // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія. Ужгород, 2020. С. 360-365.
6. Черненко О. І. Вербалізація концепту любов / кохання як духовної цінності в поетичному мовленні Віктора Бойка (на матеріалах збірки «Пролог») // Лінгвістичні дослідження: збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди. Вип.45. Харків, 2017. С. 117-122.
7. Черненко О. І. ЖИТТЯ як духовна цінність у мовній картині світу Віктора Бойка (на матеріалі збірки «Обличчям до багаття») / О. І. Черненко // Мова і культура: збірник наукових праць. Випуск 20. Київ, 2017. С. 61-66.
8. Черненко О. І. Художньо-творчий універсум Віктора Бойка // Дослідження з лексикології і граматики української мови. Випуск 18. Дніпро, 2018. С.139-145.
9. Черненко О. І. Філософські мотиви лірики Василя Стуса у творчості Віктора Бойка // Комунікативний дискурс: наукова рецепція та стилістика перекладу (Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 80-річчю від дня народження Василя Стуса). Київ, 2018. С.214-216. (Тези).

